

Nr 179.

Av herr **Reuterskiöld m. fl.**, om ändrad beräkning av underlaget för fastighetsskatten beträffande jordbruksfastighet.

Enligt gällande kommunalskattelag av 1928 skall utgå särskild fastighetsskatt såsom garantiskatt och härvid såsom underlag för skatteberäkningen påföras skattskyldig 6 skatteören för varje 100 kronor av fastighetens jordbruksvärde, men 5 skatteören för varje 100 kronor av annan fastighets taxeringsvärde.

Redan vid denna skattelags antagande anfördes starka skäl mot en dylik för jordbruksnäringen fullständigt orättvis beskattningsanordning, och med kraft hävdades, att jordbruksfastighet icke borde betungas med större skattskyldighet än andra beskattningsföremål eller beskattningsunderlag, men riksdagen ansåg nödvändigt ur den kommunala skattegarantiens synpunkt att då bibehålla jordens särskilda skattskyldighet, ehuru den samtidigt begärde en förnyad utredning till genomförande av jordbrukets fulla likställighet med övriga näringar i beskattningsavseende.

En dylik utredning har visserligen sent omsider satts i gång av regeringen, men vissa åtgärder torde dock kunna, utan att denna utrednings resultat behöva avvaktas, redan nu vidtagas till lättande av jordbrukets för närvarande mer än svåra betryck.

En sådan åtgärd synes vara att, i avvaktan på lösningen av frågan om garantiskattesystemets avskaffande eller utvidgande — varförutan ingen fullständig likställighet för jordbruket kan ernås — åtminstone likställa jordbruks- och annan fastighet på det sätt, att för båda beräknas 5 skatteören per 100 kronor taxeringsvärde och att sålunda en nedsättning av nuvarande 6 procent till 5 procent göres såsom ett första steg till vinnande av full likställighet. Tomt- och industrivärdet påföres ju redan nu även å landet blott 5 skatteören för 100 kronor.

En andra åtgärd, som likaledes synes möjlig att nu genomföra utan att den pågående utredningen föregripes, är den, att garantiskattesystemet begränsas att gälla allenast för beskattningen i primärkommunerna, men avskaffas i fråga om landstingskatten, vilken jämlikt 1924 års landstingslag § 46 mom. 1 skall utgöras av en var, som inom landstingsområdet är skatt-

skyldig till allmän kommunalskatt. Även om man tillsvidare måste finna sig i garantiskattesystemets bibehållande i primärkommunerna i dess för jordbruket orättvisa form, är detta icke något skäl för dess bibehållande också i fråga om landstingsskatten, vilken bör kunna utgå efter de för kommunal inkomstskatt stadgade grunder. Den anledning, som möjligen kan finnas för garantiskattens bibehållande i primärkommunerna, nämligen dessa kommuners ofta ringa omfattning och obetydliga inslag av andra inkomsttagare än jordbrukare, förefinnes icke inom landstingsområdena, som både genom sitt omfång och sin till yrket växlande och vitt skiftande befolkning icke kunna medföra samma fara för överbelastning av de inkomsttagare, vilka ej äro jordbrukare, vilken brukar anses föreligga inom de rena jordbruksprimärkommunerna.

En tredje åtgärd slutligen, som redan nu torde kunna genomföras och vars rättvisa blir alltmera uppenbar för varje dag, är den, att vägs-katten, som numera avser ändamål, vilka icke på något sätt äro av större betydelse för fastighet än för andra beskattningsunderlag, omlägges på sådant sätt, att den icke drabbar jordbruksfastighet hårdare än åtminstone annan fastighet, eller allra helst så att den påföres uteslutande inkomst, oavsett om denna härleder sig från jordbruk eller från annan inkomstkälla. Även vägdistriktet äro av den omfattning, att för dem icke kunna gälla samma synpunkter som för primärkommunerna, åtminstone icke i samma grad. Om man emellertid skulle anse frågan om vägs-kattens utgörande allenast efter inkomst böra för sin slutliga lösning anstå tills den pågående utredningen rörande garantiskattesystemet och jordbruket hunnit slutföras, finnes dock ingen grund, varför ej redan nu jordbruksfastighet skulle kunna likställas med annan fastighet, när det gäller vägbeskattningen och sålunda jordbruksfastighet påföres vägfyrk för 150 kronor av taxeringsvärdet i stället för, såsom nu jämlikt 1891 års väglag § 58 sker, 100 kronor.

Med stöd av vad sålunda anförts, hemställes,

att riksdagen ville besluta, att såsom underlag för den del av den allmänna kommunalskatten, vilken utgöres av fastighetsskatt, skall för jordbruksfastighet påföras 5 skatteören för varje 100 kronor av fastighetens jordbruks-, tomt- och industrivärde samt 4 skatteören för varje 100 kronor av dess skogsvärde.

Stockholm den 22 januari 1931.

Oscar Ericson.
Alexander Nilsson.

And. Henriksson.

Joh. Johansson,
Friggeråker.

C. A. Reuterskiöld.
Axel Löfvander.
Fr. Julin.

J. A. Larsson.